

گروهِ اجتماعی- حسن طباطبائی کشور مادرتولید روزهانه وانیاشت سالانه زباله ، گوی سبقت را از دیگر کشورها روده و همواره بخران مدیریت پسماند جلوی چشم و نظار عمومی است و این سؤال تکراری اما کهنه و بی جواب مطرح است که ایران تا چه زمانی می‌تواند زیر بار پسماند روزهانه تاب بیاورد و بیستم مدیریت پسماند در کشور چه زمانی پهنه می‌شود؟ این سؤال در شرایطی مطرح شده که امروز، زباله در بسیاری کشورهای جهان ، منبع تولید ثروت و انرژی است و کمتر اثری منفی بر محیط زیست می گذارد. در ایران اما با وجود تبعات منفی گسترده پسماند بر سلامت شهروندان و محیط زیست هنوز تفکیک زباله جدی گرفته نمی شود، درحالی که یکی از شاخص های اصلی توسعه یافتگی در دنیای کنونی میزان موفقیت دولت در بخش تفکیک و بازیافت زباله است و طبیعتا تحقق این امر بدون مشارکت اجتماعی و حضور شهروندان ، کارآمد و اثربخش نخواهد بود.

بنا به اعلام بانک جهانی ، هر سال بیش از دو سال ۲۰۵۰هـ با همین نرخ رشد ، به حدود سه و نیم میلیارد تن خواهد رسید. براساس برخی گزارش ها از ۱۲ میلیارد تن زباله تولیدشده، ۴۴ درصد در زیر زمین (۱۲ درصد یا ۵۰۰ میلیون تن) دفن ، ۴ درصد شیشه و ۴ درصد فلزات و به همین جابجایی داوری کرده که در این آمار تعداد زباله های الکتریکی در نظر گرفته نشده است. در اغلب کشورهای درحال توسعه، مدیریت زباله در زیر زمین ، به شکل آبیان شبانه مدیریت دیوی روباز است که بدترین نوع جمع آوری زباله است. بنا به گزارش های رسمی روزهانه ۵ هزار تن زباله در ایران تولید می شود که کمتر از ۱۰ درصد آن بازیافت می شود. طبق شاخص های سازمان بهداشت جهانی ، سرانه تولید جهانی زباله در روز روزه از هر نفر ۳۰۰ گرم است؛ درحالی که این نرخ در ایران ۱۰۷ گرم به ازای هر نفر است. برخ از زیر بسیاری از کشورهای صنعتی و پیشرفته جهان نظیر چین ، میزان بازیافت با صد درصد است، مطابق گزارش اطلس کلانشهر تهران ، هر فرد به طور متوسط سالانه ۶ برابر وزن خود زباله را تولید می کند. متوسط سرانه زباله تولید شده در تهران ۲۲۰ کیلوگرم است. از سوی دیگر درحالی که سرانه تولید زباله در جهان حدود ۱۱۰ کیلوگرم در سال و سرانه روزهانه در چین حدود ۳۰۰ کیلوگرم است، این رقم در ایران ۶۰۰ گرم و در شمال شرقی تهران ۱۲۰ گرم است.

باین وجود عملا طرحی برای تفکیک پسماند محقق شود. جمع آوری زباله به صورت یکجا و تمامی تجربیات مردم جهانی ، بدون هیچ استثنایی ، تا به امروز شان داده اند مدیریت پسماند تنها به شرطی کارآمد می شود که مشارکت اجتماعی به عنوان اساس فرایندها، محقق شود. جمع آوری زباله به صورت یکجا و

اجتماعی

از مبدأ وجود ندارد. سال هاست ، زباله ها در سطح های مخصوص و آنچه مسئولان «مخزن» خوانده اند تفکیک می شود؛ «مسجد متصدی» معاون وقت محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۱۳۹۶ اعلام کرده بود: در تهران یک یک تا دو درصد تفکیک زباله صورت می گیرد و بخش عمده زباله در تهران در مجتمع آردکوه به شیوه کاملاً سازمانی جمع آوری می شود که همواره با مشکلات زیادی است. بخشی دیگر هم در کوره های پسماند سوزانده می شود که از این نظر هم استاندارد و ایمنی زیادی ندارد. حال قرار است که همه زباله ها به یک ایستگاه میانی یا به آردکوه بروند و تفکیک در آنجا صورت گیرد اما مشکل صحیح تفکیک پسماند از مبدأ، زمانی امکان تحقق دارد که زباله های تولیدی توسط مردم و در منزل یا محل کار تفکیک شده و سپس در مخازن مخصوص در هر محله یا کوچه قرار بگیرد و یا بعد از تفکیک کامل توسط خودروها جمع آوری و در مسیر تولید مجدد قرار بگیرند. طرح جامع مدیریت پسماند امیدوار است که در شهروندان را به تفکیک زباله های خشک درمیدان تشویق کند و به این منظور اپلیکیشن هایی مثل «نوماند» تعریف شده اند که «در مد می توانند نصب این برنامه ها و دوشان زباله ها را تفکیک و پیوشر را در جا بگیرند. «تهران، آن طور که در همه تعامل سازمان مدیریت پسماند اعلام کرده است، ۳۶ هزار تن پسماند دیگر است که از شهر خارج می شوند و ۱۵۰ ماینگاری که در این حوزه کار می کرده اند قابلیت نهایی و مدیریت آن را نداشته اند. در سند طرح جامع مدیریت پسماند که در ادیبهشت ماه ۱۴۰۵ تصویب شد، فرارشد که مدیریت شهروندان در کاهش تولید پسماند و تفکیک پسماند افزایش یابد و زباله های زحف شود. با این حال در کمتر مکانی از شهر تهران و به عنوان پایتختی می توان مخازن تفکیک زباله را مشاهده کرد. در صورتی که در بسیاری از کشورهای توسعه یافته تفکیک زباله یکی از ارکان اصلی بخش های دولت ، تفکیک زباله و سرمایه گذاری کلان در بخش ایجاد زیر ساخت و از مهم ترین در بخش «فرهنگ جامعه برای مقابله با این معضل بزرگ است.

مدیریت پسماند بدون مشارکت اجتماعی امکان تحقق ندارد
تمامی تجربیات مردم جهانی ، بدون هیچ استثنایی ، تا به امروز شان داده اند مدیریت پسماند تنها به شرطی کارآمد می شود که مشارکت اجتماعی به عنوان اساس فرایندها، محقق شود. جمع آوری زباله به صورت یکجا و

دادخواست خود را به مراجع قضائی تقدیم نمایند.
بدیهی است در صورت تضاد مدت مذکور و عدم توافق عرضی طبق مدت مالکیت صادر اعلام شد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

سرمایه

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۴/۹
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۴/۲۴